

Naald

Ron Adriaans

NAALD

roman

Elke overeenkomst met bestaande personen berust op louter toeval.
Alle personages zijn fictief en verhouden zich op geen enkele
manier tot een werkelijkheid van bestaande personen.

Schrijver: Ron Adriaans
Cover en lay-out: Sonja Kobus
ISBN: 9789464482010
2021©Ron Adriaans
Uitgever: Brave New Books

*Well, I found a silver needle
I put it into my arm
It did some good
Did some harm
But the nights were cold
And it almost kept me warm*

Leonard Cohen

Voor Sonja en ter nagedachtenis aan iedereen die
er niet meer is.

Hoofdstuk 1

Onrust is altijd onzinnig. Maar onvermijdelijk voor een control freak. Ben ik een control freak? In sommige opzichten wel, in andere opzichten weer helemaal niet. Als ik zeker weet dat ik ergens geen grip op heb kan ik de gebeurtenissen rustig afwachten, overlaten aan ‘de loop der dingen’. Maar als er ook maar een vermoeden is dat ik iets kan beïnvloeden heb ik geen rust alvorens ik het kan overzien. Daarom heb ik ook geen rijbewijs. Twee keer gezakt en toen geloofde ik het wel, dit wordt niks. Een dag na het tweede examen verliep ook nog eens mijn eerder behaalde theorie-certificaat, dus weg was mijn laatste restje motivatie om door te gaan. Het is niet dat ik het kunstje van autorijden niet onder de knie kan krijgen, of dat ik de verkeersregels niet begrijp of niet kan toepassen. Het is zo dat ik anderen niet vertrouw. Ik weet dat ik voorrang heb, maar weet die ander dat ook? En om mijn

leven op het spel te zetten omdat een ander iets niet begrijpt of zich er niet aan houdt, gaat me te ver. Dus trap ik onnodig op de rem. De examinatoren die mij hebben laten zakken zouden een lintje moeten krijgen. Ik zou een permanent gevaar zijn op de weg.

Zojuist bleek weer dat mijn onrust volstrekt nergens toe diende. Het begon allemaal na de uitslag van die echo van mijn lever. Die heb ik elk half jaar om te bevestigen dat ik op de goede weg ben, dat mijn genezingsproces gestaag vordert. Dat ik die lastige erfenis uit 1972, waarvan ik het grootste deel van mijn leven niet wist dat ik hem in mijn lijf had, de nek om zou kunnen draaien. Meestal was het een ‘niks aan de hand’ uitslag. Maar nu hadden ze een verontrustend vlekje ontdekt. Dus er zou een MRI-scan moeten volgen, maar de verdenking van een tumor was groot. Oké, kom maar op met die MRI, was mijn gedachte. Ten eerste om te bevestigen dat ze het te zorgelijk hadden

ingeschat, dat het gewoon een cyste zou blijken te zijn. Die hoop werd versterkt toen ik mijn zus belde en het haar vertelde. Oh, dat heb ik ook gehad, zei ze. Oh ja? En toen? Dat doet ze altijd, als je iets hebt, dan heeft zij het ook, of ze heeft het gehad. Meestal vind ik dat irritant maar nu kwam het wel goed uit. Ja, zei ze, ik was doodsbang, maar het bleek een onschuldige cyste. Nou gelukkig maar, zei ik. Dan zal het bij mij ook wel meevallen, dacht ik. Maar toen begon de onrust. Toen ik na een paar dagen nog geen uitnodiging had gehad voor de MRI, belde ik het ziekenhuis, of ze het MRI onderzoek niet waren vergeten. Nee hoor, de aanvraag ligt er, maar de radioloog heeft nog geen tijd gehad om er naar te kijken, hij moet de opdracht nog bestuderen. Geen tijd? Mijn leven staat op het spel, disfunctioneert die man? Uiteindelijk niets aan de hand, de uitnodiging voor de MRI kwam. Tegelijkertijd had ik ook een ander traject in gang gezet, want stel dat het toch een tumor is,

dan zijn er twee mogelijkheden: hij is ontstaan in de lever en is dan eenvoudig te behandelen. Maar het kan ook een uitzaaiing zijn vanuit de darmen, en dan ben ik verder van huis. Dit legde ik voor aan mijn behandelend arts. Hij vond dit geen onzinnige gedachte en zette ook een darmonderzoek op de rails.

Nadat beide onderzoeken achter de rug waren en ik een hele tijd niets hoorde kwam de control freak in mij tot rust vanwege de opbeurende gedachte: geen nieuws is goed nieuws. Het zal toch niet zo zijn dat ze iets ontdekken dat weleens levensbedreigend kan zijn en het dan op de lange baan schuiven?

Elke uitslag komt binnen via mijn patiëntendossier en ik heb er ooit voor gekozen om daar inzage in te krijgen. Zo ook deze keer. Heel veel verhullend Latijns taalgebruik, dus Google moest uitkomst bieden. En ja hoor, er bleek sprake te zijn van een kwaadaardige tumor. Mijn vrouw liet een traantje en sprak vervolgens

bemoedigende woorden, zelf voelde ik een mengeling van gedecideerdheid en kalmte. Geen paniek. Een kleine tumor, geen uitzaaiingen, geen chemo maar een operatieve verwijdering. Ik organiseerde wat overlegmomenten met mijn arts en nu maar wachten op de uitnodiging voor de operatie. Weer werd ik onrustig. Ik belde en kwam er achter dat de operatie nog steeds niet was aangevraagd. Zouden ze het vergeten zijn? Er worden tenslotte fouten gemaakt in het ziekenhuis en ze hebben het druk vanwege COVID-19. Langzamerhand maakte mijn ongeduld plaats voor boosheid. Al jarenlang word ik secuur aan allerlei onderzoeken blootgesteld, want, zei de arts jaren geleden, u hebt een grotere kans op leverkanker, dus als er zoiets aan de hand is willen we er op tijd bij zijn. Nu zijn ze er op tijd bij en schuiven ze het verdomme op de lange baan. Wat is dit voor hemeltergende inconsistentie? Straks is die tumor zo groot dat ik wel aan de chemo moet en

zijn er wel uitzaaiingen! Moet ik alvast de muziek gaan uitzoeken voor mijn begrafenis? Ik schommelde heen en weer tussen berusting en boosheid.

Vanochtend kreeg ik de uitnodiging voor de voorbereidende gesprekken met de afdelingen radiologie en anesthesiologie. Als die achter de rug zijn kan de operatie worden ingepland. Alles komt goed, de onrust was inderdaad onzinnig.

Hoofdstuk 2

Met die operatie komt het wel goed, als de kanker daarna weer terugkomt, gaan ze me levertransplantatie aanbieden. Daar zit ik niet bepaald op te wachten. Dan wordt je immuunsysteem onderdrukt om afstotingsverschijnselen te voorkomen. En dat moet je juist in deze tijd niet hebben, ik doe er alles aan om mijn immuunsysteem zo goed mogelijk te houden. Ik wil niet te pakken genomen worden door COVID-19.

In een sombere bui denk ik weleens: is dit het begin van het einde? Zou het monster dat in 1972 in mijn lijf kroop toen ik het uitdaagde in een soort van Russische roulette het uiteindelijk gaan winnen? Als een soort tergend langzame executie, bijna veertig jaar na dato? Naldo was veel eerder dood, die stierf al een half jaar daarna, ik was de dans ontsprongen, realiseerde ik me pas veel later, toen in 2009 het virus in

mijn lichaam werd aangetroffen. Een ‘silent killer’ noemden de doctoren het. Maar er was een behandeling, vijftig procent kans van slagen, ik zou een jaar niet kunnen werken, het zou mijn ruggenmerg kunnen aantasten en ik zou er suïcidaal van kunnen worden. Maar dan had ik fifty/fifty kans dat het virus verjaagd zou zijn. Ik vroeg de arts of hij wel goed bij zijn hoofd was. Een jaar niet werken zou me aan de bedelstaf brengen. Ik vroeg hem of hij dan om indruk te maken op een stagiaire op die bedelaar zou wijzen die een graai deed in de prullenbak van het ziekenhuis en trots zou zeggen: die zwerver heb ik ooit van een dodelijk virus genezen. Laat maar zitten. Zijn conclusie was dat ik hartstikke gek was, en daarmee was het pleit beslecht. Er was geen andere keuze dan me met de moeder wanhoop tot de alternatieve geneeskunst te wenden. Ik wist wel dat me dat niet van het virus zou afhelpen, maar wellicht zou het de schade kunnen beperken. En stiekem hoopte ik op een

klein wonder, dat er een nieuw medicijn zou komen, dat me eenvoudiger van het virus zou genezen. Langzaam maar zeker werd ik steeds dunner. Verder voelde ik me wel goed, ik had geen tijd om aan mijn gezondheid te denken. Tenslotte moest ik een goedlopend bedrijf door een economische recessie loodsen en ik was juist een soort van getrouwd met mijn grote liefde, eindelijk. Sofia en ik hadden elkaar ontmoet in 2004 en waren meteen onafscheidelijk. Mijn kinderen kwamen bij ons wonen, we trouwden, althans registreerden onszelf als partners, maar dat is juridisch hetzelfde en we hadden pas een huis gekocht. Toen kwam meteen de bankencrisis. Reden temeer om de schouders er vol onder te zetten. Mijn echtscheiding van 2002 had mijn bedrijf bijna de das omgedaan, ik begon weer mooi uit het dal te kruipen en nu dit. Sofia was bereid om er samen met mij de schouders onder te zetten. En dat had prioriteit en aandacht. In 2015 liep de bankencrisis op zijn eind, we

hadden het overleefd en we konden weer gaan bouwen.

Medio 2016 werd ik gebeld door Juan, een ouwe makker uit het begin van de zeventiger jaren.

Destijds half penoze en half hippie. Dat soort types zag je vaker in Eindhoven. Gedurende mijn internaatjaren in de Peel had ik me bekeerd tot het hippiedom en de dichtstbijzijnde stad waar we ons in de ‘scene’ konden begeven was Nijmegen. Een studentenstad met allerlei softe studierichtingen, zoals psychologie, sociologie, enz.. Veel studenten waren ook aangestoken door die wat hysterische stroming uit Amerika die Flower Power werd genoemd, iedereen had de films Woodstock en Easy Rider gezien en er ontstond een vriendelijke sfeer van blowen, hangen, filosoferen, spiritualiteit en af en toe een LSD tripje. Toen ik mijn middelbare school had afgerond en mijn internaatjaren tot een einde kwamen, ging ik weer terug naar ‘huis’, naar Eindhoven dus. Eén dag thuis geweest, toen zette

mijn stiefmoeder mij buiten de deur. Mijn ouders leefden allang niet meer, de vrijheid lonkte. Daar zette ik mijn nieuw verworven levensstijl voort. Maar Eindhoven was dus heel anders dan Nijmegen. Weliswaar ook een studentenstad, maar die techneuten hadden, een enkele uitzondering daargelaten, minder de neiging om zich mee te laten slepen in het hippiegedoe. Dus ik kwam terecht in een sfeer van ex-bajesklanten, bekeerde pooiers, van huis of instelling weggelopen jongeren, et cetera. Na een aantal jaren kwam ik daar Juan tegen. Jaren later, toen ik hem allang uit het oog was verloren zocht zijn zus contact met mij via sociale media, of ik het leuk zou vinden om Juan weer eens te ontmoeten. Ik geloof dat het inmiddels 2014 was. Hij bleek nu in Amsterdam te wonen en parttime te werken als taxichauffeur. Eens in de paar maanden bezocht ik hem en zijn vrouw in hun flatje in de Bijlmer. Hij had me verteld dat hij hetzelfde virus onder de leden had als ik, maar

dat hij niet behandeld kon worden met die agressieve fifty/fifty therapie, omdat hij herstellende was van longkanker en zijn lichaam dat niet zou trekken.

Medio 2016 belde hij me dus op. Ik ben er vanaf zei hij. Er vanaf? Toch niet van je vrouw? Nee, gek, van het virus. Drie maanden lang had hij een nieuw medicijn toegediend gekregen, geen bijwerkingen en weg was het virus. De dag erna ben ik direct naar mijn huisarts gegaan, die stuurde me door naar het ziekenhuis en daar waren ze bereid mij ook te behandelen met dit peperdure, spectaculaire nieuwe medicijn.

Minder goed nieuws was dat ik een iets andere variant van het virus in mijn lichaam had, waardoor de kuur niet drie maar zes maanden zou duren. Deels zou ik het nieuwe medicijn toegediend krijgen, maar deels ook een onderdeel van het agressieve medicijn. De bijwerkingen zouden er wel zijn, maar veel minder en de kans op genezing aanmerkelijk

hoger. Eind 2016 begon ik aan de kuur, er waren inderdaad bijwerkingen, zoals overgevoeligheid voor alles wat met emotie te maken had, maar medio 2017 was het virus uit mijn lijf en was ik ongeveer vijftien kilo aangekomen.

Maar, zei de arts in het ziekenhuis, u bent nog niet van ons af. Omdat het virus zo lang in uw lichaam heeft gezeten heeft het schade aan uw lever toegebracht. Beginnende cirrose en maximale fibrose. U loopt dus een groter risico op leverkanker. We gaan u goed in de gaten houden zodat we er op tijd bij zijn als het zover is.

Dat in de gaten houden viel mee, maar ze ontdekten ook dat de bloedtoevoer naar mijn lever vanwege de fibrose niet soepel genoeg ging en mijn bloed dus een alternatieve route zocht, via mijn slokdarm. Die daar niet op gemaakt is, dus ik kreeg last van spataderen in de slokdarm en als je daar niets aan doet kun je levensgevaarlijke bloedingen krijgen. Dat

resulteerde in ongeveer eens per drie maanden een onderzoek/ behandeling van de slokdarm om de spataderen weg te werken.

Langzaam maar zeker begon ik van de fibrose te genezen, bij het laatste slokdarm-onderzoek konden ze geen spataderen meer vinden.

Geweldig. Bij vrienden en familie begon ik al te oreren dat ik een medisch wonder was. Totdat de echo dus een vlekje op de lever zichtbaar maakte.

Hoofdstuk 3

Ik zoek afleiding, dat helpt het beste tegen wat het gedoe oplevert. Want vooralsnog heb ik geen lichamelijke beperkingen. Mijn energie is goed, mijn eetlust voortreffelijk. Het is dus vooral een kwestie van mentale balans zoeken. Af en toe popt uit het niets de zin op in mijn hoofd:” Ik heb kanker”. Holy shit! Ik? Dat is iets wat anderen overkomt, mij toch niet! Aan die ene zin kleeft een enorme dramatische lading. Een bevestiging van de waarheid als een koe van het tegeltje: de mens lijdt het meest van het lijden dat hij vreest. Maar het blijft een abstractie, want ik merk niets. Meestal lukt het me wel om die dramatische lading eronder te houden, met relativerende gedachten, zoals: er zijn geen uitzaaiingen, ik hoef niet aan de chemo, want de tumor is maar klein. Toch blijft het angstaanjagende sluimeren aan de oppervlakte van mijn bewustzijn. Dan helpt afleiding. Zoals kijken naar sport. Wat dat

betreft word ik op mijn wenken bediend. In de zomer is er nauwelijks werk, dat begint weer in september, dan is afleiding dagelijkse vanzelfsprekendheid, er moet brood op de plank. En kijk ik naar sport, eerst de Tour de France, de Olympische spelen en nu de Vuelta. Heerlijk. Inmiddels zijn ook de Paralympische Spelen opgestart, maar daar kijk ik niet naar. Prima dat gehandicapte mensen sport beoefenen en elkaar in wedstrijdverband uitdagen. Maar om daar volksvermaak van te maken? Ik zit er niet op te wachten. Waar ik me nog iets bij kan voorstellen is rolstoeltennis, de omstandigheden zijn voor iedereen gelijk en je moet proberen binnen die context de beste te zijn, net als bij valide sport. Maar neem nu hardlopen. Volgens mij gaat een bladerunner sneller dan een valide sporter, je hebt ook hardlopers met een gewoon been en één blade. Of het zwembad, ik begreep dat er ook een zwaar autistische zwemmer meedoet die niets lichamelijks mankeert en het opneemt tegen

zwemmers die een of meerdere ledematen missen. Hartstikke fijn voor die mensen, maar ik hoef het niet te zien. En hoever ga je? Straks zetten ze mensen met een dwarslaesie op een brommer om vervolgens zo snel mogelijk de 100 meter af te leggen. Of organiseren ze een schaaktoernooi voor mensen met een verstandelijke beperking.

Met die vorm van leedvermaak, want dat is het, doe je mij geen plezier. Maar ieder het zijne. Als ik sport hoeft er ook niemand te komen kijken. Omdat ik toch enigszins aanleg heb voor compulsiviteit doe ik elke dag dezelfde workout, als ik die een keer oversla voel ik me direct schuldig. Ik train thuis, niks sportschool. Eerst twintig minuten op de hometrainer, koptelefoon op, zo hard mogelijk. Sinds ik gehoord heb dat Charly Watts is overleden (aan kanker, shit, had hij niets anders kunnen verzinnen), luister ik naar de Stones. Daarna doe ik twee keer de zonnegroet, die heb ik herontdekt omdat een

dochter van de zus van Naldo (mijn overleden
bloedsbroeder) een getypt velletje van haar
moeder die ooit yogalerares was op facebook had
gezet. De zonnegroet ben ik dus meteen gaan
verwerken in mijn workout, die ik al sinds het
begin van de COVID-19 crisis dagelijks doe. En
dan wat buikspieroefeningen, die ik van mijn
jongste zoon heb geleerd. Sinds enkele maanden
heb ik krachttraining toegevoegd, afwissend met
halters en push-ups. Voor ik die
krachtspportoefeningen ging doen heb ik me nog
wel even laten adviseren door Boris, die daar
heel veel van weet. Ik wil namelijk voorkomen
dat ik blessures krijg als sportende bejaarde. Hij
is van mijn leeftijd, dus hij weet waar hij op
moet letten bij zijn adviezen aan mij.

Boris ken ik al heel erg lang, uit de tijd van
Naldo en Juan. Net als Juan heb ik hem rond
2015 weer ontmoet. Toeval bestaat niet, ook hij
had hetzelfde virus gehad, maar had zich wel
laten behandelen door de fifty/fifty agressieve

therapie en was door een hel gegaan, maar wel van het virus genezen. Daarna had hij lymfeklierkanker gekregen, moest aan de chemo, en knapte ook daar weer van op. Als ik soms wat relativerende woorden nodig heb bel ik hem en hij weet me dan te overtuigen dat het allemaal een fluitje van een cent is. Gewoon even schouders eronder en klaar is Kees.

Het lijkt wel of iedereen uit die tijd tegen dat klotevirus is aangelopen, maar dat is niet zo. Een groot deel is gewoon de pijp uit, wij zijn eigenlijk de 'happy few'. We zijn er nog. De laatsten der Mohikanen.

Hoofdstuk 4

In 1971, na één nacht in het voormalig ouderlijk huis te hebben doorgebracht, werd ik dus op straat gezet. Alleen mijn vijf jaar jongere broertje woonde nog bij mijn stiefmoeder, hij was immers interessant voor de kinderbijslag, je zou het een soort verdienmodel kunnen noemen, mijn oudere zus en oudste broers waren het huis uit gevlucht. Mijn zus woonde boven het makelaarskantoor, waar zij werkte. En mijn broers waren jong getrouwd, huisje, boompje, beestje, kinderen. Ik ging even logeren bij mijn op één na oudste broer, die me hielp zoeken naar een kamer in de stad. Na de zomer zou ik naar de havo gaan. Die kamer lukte wel, een klein hokje in een pand dat verder bewoond werd door enkele technische studenten. De eigenaar was een slager annex huisjesmelker die zijn winkel op de benedenverdieping had. Het was zomer, ik had niets te doen en ik kende vrijwel niemand.